

Grad det personlige Forhold mellem den bestemte Mand og den bestemte Kreds være gledet ganske ud. Jeg tror ikke, jeg siger for meget, naar jeg siger, at flere af de Steder, hvor ikke-akademisk uddannede Mænd er indgaaet i Præstegerningen, er de kommet ind i den, fordi der ikke i Øjeblikket kunde skaffes teologisk uddannede, til hvilke Sognemenighederne, Menighedsraadene har en noget bedrøvelig Kærlighed; de har stor Forkærlighed for de teologisk uddannede, og der er Eksempler paa, at de paa Steder, hvor det har været vanskeligt at fremskaffe en teologisk uddannet, hellere ventede et Stykke Tid for at finde en saadan, end de tog en Mand, der ikke var teologisk uddannet. Og naar de til syvende og sidst endte med at tage en ikke teologisk uddannet Mand, gjorde de det nødigt. Men saa er det ganske forsvundet, at det var den Kreds og den Mand, der fandt hinanden; det havde i høj Grad udvortes taget Tilfældighedens Præg.

Man har i nogen Maade bebrejdet mig, at jeg ikke har givet Oplysninger — det kom ogsaa frem i det andet høje Ting — om, hvilke Erfaringer man har gjort med Hensyn til de Præster, som virker i vor Folkekirke uden i Forvejen at have erhvervet teologisk Uddannelse. Men det har sine Vanskeligheder at fremskaffe Udtalelser derom. For det første har vi ikke saa mange af dem, og i samme Grad man har faa af dem, vil der falde en stærk Belysning over den Dom, der fældes, og jeg kunde jo tænke mig, at vore Biskopper vilde være noget betænkelige ved at skulle udtale sig om dem. Det er, som sagt, saa faa, at man ikke kan udtale sig generelt, og saa vil det let gaa saaledes, at Udtalelsen bliver mindre værdifuld, fordi den vil være velvillig, og fordi den heller ikke, naar der kun er Tale om to enkelte Mænd i et Stift, kan betyde noget til Belysningen af Kategorien. Jeg tror ikke, man skal bebrejde mig, at der ikke her foreligger noget; der kunde vist ikke siges meget derom. Jeg kan ganske slutte mig til, hvad den socialdemokratiske Ordfører i det andet høje Ting udtalte derom: at de har virket trofast og godt hver for sig i sin Gerning, uden at de dog i nogen Maade kan siges at være over det almindelige Maal for Præster.

Her vil jeg gerne til Slut berøre en Ting, som jeg ganske vist har lagt Vægt paa, nemlig at de ikke-teologisk uddannede, som skulde have Adgang til Præsteembeder i den danske Kirke, skulde være Mennesker af en noget fremtrædende Art. Jeg erkender, at det er mig en Tilfredsstillelse, at dette,

at de i fremtrædende Grad skal have øvet Virksomhed til Menighedens Tary, er gaaet ind i Loven. Jeg mener virkelig, at det er det, det drejer sig om. I samme Grad som jeg har Ret i — og det tror jeg, jeg har —, at vi ikke let faar det, som laa bag Loven, praktiseret, nemlig at det skal være et lykkeligt Ægteskab mellem en bestemt Mand og en bestemt Kreds — og det vilde i Præstenødstider, det gentager jeg, blive vanskeligt —, i samme Grad som det er saaledes, at man melder sig, hvor der er en tom Plads, kan der være Grund til at gøre opmærksom paa, at de, der saa melder sig, virkelig skal være Mennesker, som tilfører Folkekirken Velsignelse. Man kunde opgive at stille det stærke Krav, hvis det var et Inklinationsparti mellem den enkelte Mand og den bestemte Kreds, men hvis det ikke er det, hvis de melder sig ved Siden af andre, skal de melde sig med det Præg over sig, at de, uden at være gaaet den normale Vej, dog kan tilføre noget særlig godt, saaledes at Folkekirken ikke kan undvære at lukke sine Porte op for dem. Men det viser til syvende og sidst tilbage til Hovedprincippet. Spørgsmaalet er, om det er en Lov, der skal bane en stor og bred Vej for andre end teologisk uddannede. Det mener jeg ikke, den skal. Hvis det er en Lov, der skal bane Vej for Undtagelser, skal ogsaa Undtagelserne efter mit Skøn have Undtagelsens Præg til Gavn og Glæde for Kirken, og i samme Grad, de har dette, vil det være mig en stor Glæde, at de lukkes indenfor. Saa skal man gøre det aabent og med Glæde og tage imod dem med Tak som dem, der virkelig kan bringe Folkekirken en Rigdom og en Velsignelse, som mange med den teologiske Uddannelse ikke maatte kunne bringe.

Jeg tror, jeg kan indskrænke mig til disse Bemærkninger og skal blot tilføje den ene Ting, at dersom der ønskes Udvalg til at behandle Sagen ogsaa i dette høje Ting, vil jeg hjerteligt henstille, at Udvalgsbehandlingen bliver meget kort. Det er jo saaledes, at vi er langt fremme i Samlingen, og der kunde fra mange Sider være Ønske om, at Samlingen kunde afslutte, og hver Ting, der forlænger Rigsdagens Arbejde, maa man have Betænkelse ved. Naturligvis skal dette høje Ting have al den Tid, det behøver, til at arbejde med Lovforslaget, men jeg kan nok henvise til — som det allerede er gjort af en æret Taler —, at Sagen har været til grundig Drøftelse i det andet høje Ting, saa jeg skal henstille, at dette Ting, hvis det nedsætter Udvalg, vil give Lovforslaget en kort Udvalgsbehand-